

olenja, ili
ljenjem te
du od divlje
ale raspolo-
šaran, po-
vorazrednoj
ti ukupnu
površine.
kojima se
ribe na rib-
pogona, u

nim planom
ini ribnjak,
orednim vr-
i i smedu-
nih mjera i
vskog-okuna
v gajenja

I. Fijan.

E

e
,

L

RIBARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

POVODOM SAVEZNE RIBARSKE KONFERENCIJE U ZADRU

Prva savezna konferencija o ribarstvu, održana u prvoj polovici mjeseca juna o. g. u Zadru, još je jače povezala ribarske stručnjake sa cijelogra područja FNRJ te upoznala ih sa problemima koji već postoje ili će se javiti u dogledno vrijeme.

Iz referata održanih na ovoj konferenciji kao i iz diskusija moglo se uočiti, kako je velika razlika u razvitu ribarstva i u važnosti te grane u pojedinim republikama. Ovdje ćemo se osvrnuti ukratko na stanje ribarstva na području Narodne republike Bosne i Hercegovine kao i na njegove nedostatke u tim krajevima.

Sve do prošle godine ribarstvo je u Bosni i Hercegovini smatrano muzgred-pom privrednom granom, kojoj nije poklanjana skoro nikakova pažnja. Ova nije ni do danas za pohvalu, jer još nisu riješena mnoga organizaciona pitanja, koja su se već davno mogla i moralia riješiti.

Glavni nosilac svih pokreta ribarstva u Bosni i Hercegovini bio je doskora »ZURBIH« (Zemaljsko Udruženje ribolovaca BH), preko koga je i plan ulova ribe bio razbijen na pojedina udruženja ili zadruge. To je svakako bilo veoma pogrešno. »ZURBIH« je dobrovoljna sportska organizacija ribolovaca koja ima zadatku da umapređuje promiče u prvom redu sportsko ribarstvo, te da zaštićuje vode, a mi u kom slučaju nije opravdano, da »ZURBIH postane operativno-privredno tijelo.

Jedan od glavnih uzroka ovakova stanja u ribarstvu BH i kočnica za nje-gov uspješni razvitak je svakako ve-liko pomanjkanje stručnog kadra. Pri-mjera radi navodimo, a iz toga se oči-

to vidi nedostatak kadra, da na dva naša šaramska ribnjačarstva koliko ih dosad u republici imamo i kojih je obnovljena površina tek oko 500 ha od 800, a moguće i od više njih, imamo samo dva ribarska majstora. To je vrlo malo ili skoro bez značenja, ako uzmememo u obzir, da ti majstori memaju ili pak imaju vrlo slabo pomoćno osoblje, nevično ovome poslu, kome ne prilazi iz ljubavi. Tek se ove godine pristupilo tom pitanju sa više širine, te će NR BiH već od iduće godine imati barem nužan kadar, koji će se ubuduće progresivno razvijati uporedo sa potrebama. Te će potrebe biti znatne. Bosna i Hercegovina puna je kako salinarnih voda, na kojima će se podizati mrijestilišta, tako i ciprinidskih. Osim toga BH ima i dosta prikladnog zemljišta kao i povoljnih uslova za izgradnju modernih šaramskih ribnjaka. Još mnoga i mnoga kraška polja u BH leže neiskorištena za poljoprivredne kulture — zbog poplavnih terena, koji su se malim meliorativnim zahvatima mogli pretvoriti u bogate ribnjake i poluribnjake, a da i ne govorimo o stariim koritima rijeka i o barama.

Da vidimo sada, kakvo je stanje u organizaciji proizvodnje u ribarstvu. Ribnjačarstava u BH već smo se ranije dotakli. Ova ribnjačarstva će svakako ispuniti predvidene planske za-datke i iz njih ćemo već tekuće godine dobiti dovoljno mlađa za nasadivanje postojećih ribnjaka; kao i za eventualne novoizgrađene.

U ovoj godini i idućim godinama morati će se posvetiti veća pažnja ribarstvu u vezi sa seljačkim radnim zadrugama. Seljačkim radnim zadrugama će se pružiti svesrdna pomoć za izgrad-

UGOSTITELJSKO PODUZEĆE RATNIH VOJNIH INVALIDA

ZAGREB — TRG JOŽE VLAHOVIĆA BROJ 4

Poduzeće posjeduje 6 pogona u gradu Zagrebu i to:

- Buffet »SPLAVNICA« — Splavnica br. 1
- Buffet »JELENOVAC« — Elica br. 160
- Buffet »OKIĆ« — Frankopanska br. 2a
- Buffet »DOLAC« — Dolac br. 8
- Buffet »KORČULA« — Nikolićeva br. 17
- Buffet »ZAGREBAČKA GORA« — Draškovićeva br. 62
te hotel »CENTRAL« — Branimirova br. 3

U BUFFETIMA »OKIĆ« I »ZAGREBAČKA GORA«
MOGU SE DNEVNO DOBITI TOPLA I HLADNA
JELA, DOK SE U SVIM OSTALIM BUFFETIMA
DOBIVAJU HLADNA JELA KAO I SVE VRSTE
-VINA I LIKERA, RAKIJE, RUMA, KONJAKA I
OSTALIH ŽESTOKIH PIĆA

POSLUGA BRZA I SOLIDNA

BROJ TEKUĆEG RAČUNA 402-763001 — NARODNA BANKA
BROJ TELEFONA: 34-130

nju manjih ribnjaka, kako bi u ovoj privredno zaostaloj grani dublje prodrići u socijalistički sektor. Pa ipak i na ovom sektoru nemoguće je potpuno udovoljiti željama i traženjima zadruge, jer za podizanje, ribnjaka potreban je kadar hidrotehničara, bez kojih se taj posao ne može vršiti. Tih hidrotehničara nemamo.

Situacija ribolova i iskorištavanje otvorenih voda u BH također ne zadovoljava, jer nema izgleda, da će preduzeća svoj plan ulova ispuniti. Jedan od uzroka toga je pomajkanje potrebnog alata i pribora kao udica, katrana, čamaca, mreža i sl.

Bilo bi potrebno, da se pri republičkom Savjetu za poljoprivredu odnosno pri jednom od ministarstava postavi direkcija za ribarstvo, koja bi objedinila rad kako ribogojilišta tako i ribarskih preduzeća na otvorenim voda-

ma (kao što je to u NR Hrvatskoj). Takva bi ustanova ribarstvo kao privrednu granu pokrenula sa mjestom. Stvaranjem rukovodećeg tijela bilo bi rad ribarstva u mnogome olakšan, a prosto i zato, što bi ova direkcija radila isključivo na unapređivanju ribarstva; pronalazila bi bolje organizacione forme, učvršćivala bi ribarska preduzeća, nabavljala bi potreban alat i više pažnje posvećivala bi uzdizanju, njoj neophodno potrebnog kadra.

Ribarstvo BH krenuti će brzim koracima naprijed ukoliko se hitno uklone izloženi nedostaci. Jamstvo nam je za to i ova prva konferencija u Zadru sa svojim zaključcima; garancija nam je i briga našeg višeg rukovodstva za ovu, dosad jako zaostalu privrednu granu slatkovodnog ribarstva.

Ing. Mahmud Aganović

MOGUĆNOST POVEĆANJA PRODUKCIJE RIBE U G. 1950. I U PERSPEKTIVI U NR BOSNI I HERCEGOVINI

U pogledu produkcije i ulova ribe dosada su se naše vodenje površine vrlo slabo ekonomski koristile. Na teritoriji NRBiH iznosio je prije drugog svjetskog rata godišnji dobitnici ribljeg mesa oko 65 vagona, od čega je 30 vagona bila produkcija ribnjaka, a ostatak se ulovio u Savu, Uni, Bosni, Drini, Vrbasu, Hutovu Blatu i njihovim pritokama.

Ratnim operacijama i pustiošenjem okupatora smanjena je ta produkcija, a naročito i zato što je okupator divlački porušio i ono malo vještačkih ribnjaka što ih je bilo. A i razni špekulantи i crnoberzijanci nemilosrdno su ubijali ribu.

Preko 80% svih voda u NRBiH otpada na visinske (salmonidne) vode

dok samo oko 20% tokova ima mizinski (ciprinidni) karakter te je prikladno za privredno iskorištavanje. U budućnosti moglo bi se privredno iskorišćavati i pojedine salmonidne vode, ali samo pod tim uslovom da se izviđene količine nadoknađuju nasadivanjem pet puta većeg broja mlađa. No to nikako ne bi bilo racionalno, jer salmonidi, osim dužčaste pastrve, veoma slabo napreduju. Da bi ipak dobili dovoljno kvalitativne pastrve, treba pribjeći izgradnji ribogojilišta dužčaste pastrve, koja u srazmjeru kratko vrijeme daje obilne količine mesa. Za ovakvo podizanje vještačkih ribnjaka ima u NRBiH vrlo povoljnih uslova.